

TREFFER

oktober 2015 / nummer 2 / jaargang 15

Handleiding bij: Dordtse Leerregels, Vijf vingers omhoog

Aanwijzingen voor het gebruik

In de afgelopen jaren zijn er twee *Treffers* verschenen over de belijdenisgeschriften. Er is een *Treffer* uitgekomen over de Heidelbergse Catechismus en een *Treffer* over de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Deze *Treffer* gaat over het derde belijdenisgeschrift: De Dordtse Leerregels. De belijdenisgeschriften zijn geen eenvoudige kost. Toch is het goed om er telkens weer over na te denken. Alleen wanneer wij geworteld en gegrond zijn in de belijdenis kunnen we staande blijven. Het is belangrijk om te weten wat we geloven. Voor onszelf, maar ook voor de jongeren. Daarom moeten we ons verdiepen in wat de Dordtse Leerregels ons meegeven.

De titel van deze *Treffer* is ontleend aan een ezelsbruggetje. In het Engels bestaat er een ezelsbruggetje om de vijf artikelen uit het hoofd te leren. Je kan met de beginletters dan het Engelse woord TULIP vormen (zie ook blz. 3). De tulp komt in ons land voor. In Nigeria kennen ze de tulp niet. Daarom spreken ze daar van de vijf vingers die naar de hemel wijzen.

Een ander centraal punt in dit belijdenisgeschrift is de uitverkiezing. Een onderwerp wat veel mensen, maar vooral ook jongeren bezig houdt. Daarom is het van groot belang om eerbiedig stil te staan bij Gods onbegrijpelijke welbehagen. Als mens kunnen we dat nooit doorgronden. Dat moeten we ook niet met ons verstand proberen te begrijpen. Laat echter, onder biddend opzien, de klem van de eigen verantwoordelijkheid bij de jongeren staan.

Het doel van deze *Treffer* is:

- Jongeren leren hoe de Dordtse leerregels ontstaan zijn.
- Jongeren leren dat de inhoud van de Dordtse Leerregels samengevat kunnen worden in 5 punten (TULIP).
- Jongeren leren hoe de Dordtse Leerregels spreken over de verkiezing tot de zaligheid en de verantwoordelijkheid die ze zelf hebben.
- Jongeren leren dat de prediking van het Evangelie een middel tot bekering is.

Programmasuggesties:

Lezen: Romeinen 9: 6-23 (Gods vrijmacht – bij blz. 8 en 9)
Mattheüs 13:1-9 (gelijkenis van de zaaier – bij blz. 10 en 11)

verbindt jongeren

Zingen: Psalm 33: 6
Psalm 72: 11
Psalm 81:12
Psalm 84: 1, 2, 5

Toelichting op vragen en opdrachten

Blz. 3, 4 en 5 – Tulip

De Dordtse Leerregels vormen samen met de Heidelbergse Catechismus en de Nederlandse Geloofsbelijdenis de Drie Formulieren van Enigheid. Ze vormen met elkaar een onderdeel van de belijdenis van de gereformeerde leer in Nederland.

De Dordtse Leerregels worden ook wel de vijf artikelen tegen de Remonstranten genoemd. Dit belijdenisgeschrift is dan ook opgesteld na de Synode van Dordrecht. Tijdens deze Synode werd de leer van Arminius veroordeeld en werden de Dordtse Leerregels opgesteld. Dit belijdenisgeschrift toont aan dat de leer van de Remonstranten niet volgens de Bijbel is.

In elk hoofdstuk van de Dordtse Leerregels wordt eerst het geloof positief uiteengezet. Na elke uiteenzetting volgt een opsomming van dwalingen die de Synode verwierp.

De Remonstranten hadden vijf artikelen opgesteld om hun leer te verdedigen. Vandaar dat de Synode er voor koos om de leer ook in vijf artikelen samen te vatten.

5 artikelen van de Remonstranten	5 artikelen tegen de Remonstranten
Gelovigen zijn uitverkoren op grond van hun geloof	Van de goddelijke verkiezing en verwerping
Christus is voor iedereen gestorven	Van de dood van Christus en de verlossing van de mensen door deze dood
De mens gelooft niet uit zichzelf, maar door de genade in Christus	Van de verdorvenheid van de mensen de de bekering tot God en de manier waarop
De genade is het begin, de doorwerking en de volbrenging van al het goede, maar zij kan weerstaan worden door wie niet wil geloven.	
Over de vraag of gelovigen hun geloof en daarmee het eeuwig heil konden verliezen	Van de volharding der heiligen

Een samenvatting van de vijf punten van de Dordtse Leerregels is in de Engelstalige wereld bekend als de 'Five points of Calvinism'. De centrale gedachte in deze vijf punten van het Calvinisme is dat God iedereen kan redden als Hij hen genade schenkt en dat Hij daarbij niet tegengewerkt kan worden door de onrechtvaardigheid of onkunde van de mens.

De vijf punten worden hieronder uitgewerkt:

1. Totale verdorvenheid

De mens is in zijn natuurlijke, verdorven toestand niet in staat om tot God terug te keren. Het is alleen door de goedheid en de wil van God dat de Heilige Geest het voor de mens mogelijk maakt herboren te worden door het Woord van God. Opgemerkt moet worden dat het woord totale in brede zin gezien moet worden. De mens is intens zondig, het is zelfs zo dat de zonde ieder deel van het menselijk wezen heeft bedorven.

Bijbelse onderbouwing:

- Romeinen 3:10-11: *Gelijk geschreven is: Er is niemand rechtvaardig, ook niet een; Er is niemand, die verstandig is, er is niemand, die God zoekt.*
- Johannes 6:44: *'Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage.'*
- 1 Korinthë 2:14: *'Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden.'*

2. Onvoorwaardelijke verkiezing

In het woord verkiezing zit het woord keuze. Het is de keuze van God wie Hij tot Hem laat komen. Dit is niet gebaseerd op de menselijke verdienste of geloof in de personen die Hij kiest. Zijn keuze is onvoorwaardelijk gebaseerd op Zijn (Gods) genade.

Bijbelse onderbouwing:

- Romeinen 9:16: *'Zo is het dan niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar des ontfermenden Gods.'*
- Efeze 1:4: *'Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, voor de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde;'*
- Johannes 1:13: *'Welke niet uit den bloede, noch uit den wil des vleses, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn.'*
- Exodus 33:19: *'Doch Hij zeide: Ik zal al Mijn goedigheid voorbij uw aangezicht laten gaan, en zal den Naam des HEEREN uitroepen voor uw aangezicht; maar Ik zal genadig zijn, wien Ik zal genadig zijn, en Ik zal Mij ontfermen, over wien Ik Mij ontfermen zal.'*

3. Beperkte verzoening

De beperkte verzoening houdt in dat Christus' kruisdood de straf wegneemt van de zonden die begaan worden door diegenen die God uitverkoren heeft met zijn genade. (In tegenstelling tot de leer dat Christus' kruisdood de redding vanuit de mens mogelijk maakt.) De verzoening is dus beperkt tot het wegnemen van de zonden van de uitverkorenen.

Bijbelse onderbouwing:

- Johannes 10:14-15: *'Ik ben de goede Herder; en Ik ken de Mijnen, en worde van de Mijnen gekend. Gelijkerwijs de Vader Mij kent, alzo ken Ik ook den Vader; en Ik stel Mijn leven voor de schapen.'*
- Johannes 10:27-28: *'Mijn schapen horen Mijn stem, en Ik ken dezelve, en zij volgen Mij. En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken.'*
- Handelingen 20:28: *'Zo hebt dan acht op uzelf, en op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot opzieners gesteld heeft, om de Gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed.'*
- Efeze 5:25: *'Gij mannen, hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de Gemeente liefgehad heeft, en Zichzelf voor haar heeft overgegeven.'*
- Johannes 17:9: *'Ik bid voor hen; Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen, die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn Uw.'*
- Johannes 6:44: *'Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage.'*

- Johannes 6:65: *'En Hij zeide: Daarom heb Ik u gezegd, dat niemand tot Mij komen kan, tenzij dat het hem gegeven zij van Mijn Vader.'*

4. Onweerstaanbare genade

De genade van God is onweerstaanbaar in de zin dat de mens niet bij machte is de genade te ontlopen wanneer God besloten heeft hem/haar genade te tonen. Het is dus niet zo dat mensen de genade vinden doordat hun geweten gevoeliger is of omdat ze sterker zijn in het geloof dan anderen. Het is andersom: een gevoelig geweten en een sterk geloof zijn tekenen van Gods trouw.

Bijbelse onderbouwing:

- Johannes 15:16: *'Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren, en Ik heb u gesteld, dat gij zoudt heengaan en vrucht dragen, en dat uw vrucht blijve; opdat, zo wat gij van den Vader begeren zult in Mijn Naam, Hij u dat geve.'*
- Efeze 1:11: *'In Hem, in Welken wij ook een erfdeel geworden zijn, wij, die te voren verordineerd waren naar het voornemen Desgenen, Die alle dingen werkt naar den raad van Zijn wil.'*
- 1 Tessalonicenzen 1:4-5: *Wetende, geliefde broeders, uw verkiezing van God; Want ons Evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in den Heiligen Geest, en in vele verzekerdheid; gelijk gij weet, hoedanigen wij onder u geweest zijn om uwentwil.*
- Romeinen 9:11: *'Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve, niet uit de werken, maar uit den Roepende'*
- Kolossenzen 2:13: *'En Hij heeft u, als gij dood waart in de misdaden, en in de voorhuid uws vleses, mede levend gemaakt met Hem, al uw misdaden u vergevende;'*

5. Volharding van de gelovigen

De wedergeboorte kan niet ongedaan worden gemaakt. Het door God geschonken geloof blijft in wezen levenslang aanwezig, hoewel de beoefening in kan zinken. Er is dus geen afval der heiligen. Als mensen toch van het geloof vallen zijn ze nooit oprecht geweest in hun geloof. Of, als ze tot de uitverkorenen behoren, zullen ze op Gods tijd terugkeren naar het geloof.

Bijbelse onderbouwing:

- Johannes 10:27-28: *'Mijn schapen horen Mijn stem, en Ik ken dezelve, en zij volgen Mij. En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken.'*
- 1 Johannes 2:19: *'Zij zijn uit ons uitgegaan, maar zij waren uit ons niet; want indien zij uit ons geweest waren, zo zouden zij met ons gebleven zijn; maar dit is geschied, opdat zij zouden openbaar worden, dat zij niet allen uit ons zijn.'*
- Filippenzen 1:6: *'Vertrouwende ditzelve, dat Hij, Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op den dag van Jezus Christus.'*

WERKVORM:

Verdeel de groep in vijf kleinere groepjes. Elke groep gaat aan de slag met een van de vijf punten. Geef de jongeren het Bijbelgedeelte op papier, zodat ze dingen kunnen onderstrepen.

Laat de jongeren het Bijbelgedeelte lezen en bespreek met elkaar de vragen die gesteld worden.

1. Bij de eerste vraag gaat het over wat er echt staat. Je dwingt jezelf en de jongeren als het ware om te lezen. Laat de jongeren de gegevens die ze lezen onderstrepen.

verbindt jongeren

Bijv. bij *Totale verdorvenheid* onderstrepen ze bij vraag 1 alle gegevens die ze lezen over de totale verdorvenheid van mensen, zoals: *allen onder de zonde, niemand is rechtvaardig, niemand verstandig, niemand die God zoekt, allen zijn zij afgeweken, te zamen onnut geworden etc.*

2. Bij de tweede vraag ga je met de jongeren kijken wat dit dan betekent. In de voorbereiding kan je hierbij over aanvullende vragen nadenken.
Bijv. bij *Totale verdorvenheid*: *Hoe bedoelt Paulus dit? Waar zie je dat terug? Wat voor beeld krijg je van deze mens? Laat ze ook telkens het baseren op Gods Woord door de vraag te stellen: Waar lees je dat?*
3. Bij de derde vraag gaat het om een persoonlijk leerelement. We kunnen dit lezen, maar er vervolgens niets mee doen. hen de vragen uit de *Treffers* met elkaar maken en ga het gesprek er over met hen aan. Laat hen dit eerst voor zichzelf opschrijven en daarna delen.

Probeer aan het eind een terugkoppeling te geven vanuit de kleine groepjes in de grote groep, zodat er een volledig beeld ontstaat.

Blz. 6 en 7 – Vijf vingers naar boven

Op blz. 6 en 7 wordt informatie gegeven over het ontstaan van de Dordtse Leerregels. Om dit belijdenisgeschrift goed te begrijpen, moet je weten tegen wie dit geschrift geschreven is, nl. de Remonstranten. Daarnaast is het belangrijk om te zien wie dit zijn. Alleen op die manier ontdek je ook dat de standpunten van de Remonstranten ook vandaag aan de dag nog springlevend zijn. In onderstaande informatie staat meer over de Remonstranten.

NB. Deze informatie is bedoeld als achtergrond informatie voor leidinggevenden. Het is goed om jezelf te verrijken, maar wees wijs in de keuzes die je maakt om met jongeren te delen.

Remonstranten

Ook vandaag zijn er nog Remonstranten. Zij zijn verenigd in de Remonstrantse Broederschap. Deze groepering heeft haar wortels in de 16e eeuw. De kerk is ontstaan uit de Nederlandse Erasmiaanse reformatie. Voorgangers van deze stroming zijn Desiderius Erasmus (1467-1536), Anastasius Veluanus, Hubert Duifhuis, Willem de Volder, Angelus Merula, Cornelis Cooltuyn en Jelle Hotses. Zij staan voor een innerlijk christendom, en waarden van liefde, vrijheid en verdraagzaamheid.

In januari 1610 formuleerden in Gouda 44 hervormde predikanten bezwaren tegen de leer van hun Nederduits Gereformeerde Kerk, de heersende kerk in de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Deze bezwaren golden de leerstellingen in de Heidelbergse Catechismus en de Nederlandse Geloofsbelijdenis over met name de vrije wil van de mens en zijn of haar voorbeschikking tot heil of verdoemenis door God, de predestinatie. Zij verzetten zich tegen bepaalde opvattingen van Calvijn. Onder hen waren Episcopius, Eduard Poppius en de hofpredikant Johannes Uytenbogaert. Deze opvattingen werden in 1610 vastgelegd in een 'verweerschrift' of 'remonstrantie'. Dit verweerschrift is ook bekend als de Vijf artikelen van de remonstranten.

De remonstranten waren (en zijn) tegen bindende belijdenisgeschriften, waarin wordt vastgelegd hoe je de Bijbel moet interpreteren. Daarmee kregen deze door mensen opgestelde belijdenisgeschriften in hun ogen een status vergelijkbaar met de Bijbel, het Woord van God. Dit was voor deze predikanten niet aanvaardbaar. Ook stelden zij de predestinatieleer (de leer van de uitverkiezing) ter discussie.

Een belangrijk theoloog aan het eind van de 16de en het begin van de 17de eeuw die deze opvattingen van een tolerant christendom verkondigde was Jacobus Arminius (1560-1609). Hij studeerde bij Theodorus Beza in Genève, was predikant in Amsterdam en van 1603 tot zijn dood in 1609 hoogleraar godgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit Leiden. De volgelingen van Arminius werden Arminianen genoemd, ook wel de rekkelijken of remonstranten.

verbindt jongeren

Contraremonstranten

De tegenstanders van de remonstranten, contraremonstranten genoemd, vonden dat de mens geen invloed heeft op zijn of haar eeuwige bestemming. De mens had bij de remonstranten dus een zekere invloed op zijn eeuwige bestemming, in die zin dat de mens voor zijn of haar redding ten minste de bereidheid moet hebben om deze redding te aanvaarden. Dit rook volgens de tegenstanders naar ketterij van het pelagianisme. Franciscus Gomarus werd de leider van de contraremonstranten, de gomaristen ofwel preciezen.

Tussen de remonstranten en hun tegenstanders ontstonden al snel felle discussies. De remonstranten vonden hun medestanders met name onder de regentenklasse, de contraremonstranten vooral onder het gewone volk, de 'kleyne luyden'. Omdat het geschil de prille Republiek in tweeën dreigde te splitsen, organiseerde Johan van Oldenbarnevelt in 1611 een conferentie in Den Haag. Deze werd bijgewoond door zes predikanten van remonstrantse en contraremonstrantse zijde. Op deze conferentie formuleerden de contraremonstranten in zeven stellingen hun verweer tegen de remonstrantie.

Stadhouder Maurits van Oranje, zelf voorheen eerder remonstrants, koos (waarschijnlijk) om politieke redenen voor de contraremonstranten. In augustus 1617 werd door de Staten van Holland de Scherpe Resolutie aangenomen, die de steden in Holland de mogelijkheid gaf eigenhandig waardgelders aan te nemen om onlusten te voorkomen. In de praktijk was de resolutie gericht tegen de contraremonstranten, die een opstandige aanhang onder de bevolking van de steden hadden. Hiermee ondermijnde men het gezag van Maurits als opperbevelhebber van het leger. Mede daardoor escaleerde zijn conflict met Van Oldenbarnevelt, met uiteindelijk gevolg dat de raadpensionaris op 13 mei 1619 op beschuldiging van landverraad werd onthoofd.

In 1618 werd een algemene kerkvergadering gehouden, de Synode van Dordrecht. De Synode steunde in grote lijnen de contraremonstranten, al werd de leer verworpen van de dubbele predestinatie (tot heil én verdoemenis), zoals geleerd door Gomarus. Op 14 januari 1619 tijdens de Dordtse synode werden 200 remonstrantse predikanten uit hun ambt gezet en verbannen. De standpunten tegen de remonstranten werden weergegeven in vijf punten, die bekendstaan als de Dordtse Leerregels.

Remonstrantse predikanten werden uit hun ambt gezet en moesten een preekverbod ondertekenen, de zogenaamde 'Acte van Stilstand'. Zeker tachtig predikanten weigerden en gingen in ballingschap. In 1619 stichtte een groep van 38 remonstrantse predikanten in ballingschap, onder leiding van Uytenbogaert, in Antwerpen de Remonstrantse Broederschap, géén kerk, want de hoop was gericht op een 'reparatie van de grieven', een terugkeer in de kerk.

Heden

Ook in deze tijd zijn er nog Remonstranten. In het laatste kwart van de 20e eeuw deden ze een poosje mee in het Samen-op-Weg proces, maar mede door theologische verschillen kwam het niet tot een samenwerking. Dit kwam mede doordat in de nieuw te vormen kerk (de huidige PKN) de Dordtse Leerregels als belijdenisgeschrift erkend werden.

Remonstrantisme is niet voorbehouden aan één kerkgenootschap. Mensen die de uitverkiezing ontkennen of de keuze bij de mens leggen, redeneren ten diepste remonstrants. Als we nog enige kennis of kunde in de handen of gedachten van mensen leggen, doen we Gods Woord te kort. Daarom is het juist zo belangrijk om hier bij stil te staan.

Blz. 8 en 9 – De verkiezing

De uitverkiezing is een lastig thema. Veel jongeren (en ouderen) lopen hiertegen aan en stellen kritische vragen hierbij. Hoe is het mogelijk dat God zo wreed kan zijn om ons mensen de verplichting te geven om Hem te zoeken, maar intussen weet Hij al wie er zalig zullen worden.

Ga deze stof niet te theologisch behandelen. Onder staande informatie is ook vooral bedoeld als achtergrond informatie.

Het is belangrijk om de boodschap uit de leer van de uitverkiezing op een positieve manier te brengen. De belangrijkste stappen zijn:

1. De mens is door eigen schuld verdoemelijk voor God. Wij kunnen niets goeds meer voortbrengen voor God.
2. God biedt Zijn Evangelie aan. Daarin moeten we zoeken naar Zijn genade.
3. God heeft mensen verkoren tot het geloof om de verdiende straf te ontgaan. Het is een poort tot het onverdiende eeuwige leven.

De Dordtse Leerregels spreken in Hoofdstuk 1 over de predestinatie, of wel de uitverkiezing. Daar beginnen ze echter niet mee. De eerste artikelen beginnen met de zondeval en de vervloeking. Pas daarna wordt gesproken over het Evangelie als middel tot verlossing. Vervolgens wordt er gesproken over degenen die het Evangelie niet of wel geloven. Dan pas komen de verkiezing en de verwerping ter sprake.

Steeds wordt de mens eerst schuldig gesteld. God doet de mens geen onrecht als Hij hem niet verkiest. Hij heeft zijn ellende geheel en al aan zichzelf te wijten. Een mens verdient het om verworpen te worden.

De Dordtse Leerregels gaan dus niet uit van de verkiezing en verwerpen, maar spreken achteraf over verkiezing en verwerping, ter verklaring van het feit dat sommige mensen het Evangelie geloven en zich bekeren en andere mensen niet.

In overeenstemming met de Heilige Schrift leren de Dordtse Leerregels de uitverkiezing tot de zaligheid en de verwerping tot de rampzaligheid. Toch staan verkiezing en verwerping niet op een lijn. De verwerping is niet de logische keerzijde van de verkiezing. Logisch zou zijn dat God alle mensen verwierp. Dat is wat wij verdienen hebben. Maar we hoeven deze kwestie niet logisch te benaderen. Het gaat (met eerbied gesproken) om de logica van God. Dat is wijsheid. God heeft in Zijn wijsheid en goedheid beslotenom sommige mensen te verkiezen en anderen niet te verkiezen. Hiermee is de verkiezing een poort om de verdiende en rechtvaardige straf te ontgaan. Het is God wijsheid, Gods welbehagen, God barmhartigheid, Gods lankmoedigheid. Onze menselijke logica zal deze daad van God nooit kunnen begrijpen of klein kunnen krijgen.

Deze uitleg van de Dordtse Leerregels ging in tegen de leer van de remonstranten. Zij loochenden dat God van eeuwigheid besloten heeft om mensen om hun zonde te verwerpen. Zij beweren dat God voorziet welke mensen slechter zijn dan anderen en dat Hij hen daarom verwerpt. God voorzag ook welke mensen goede, gelovige en volhardende mensen zouden zijn en verkiest hen.

Stelling: Ik ben geboren als vijand van God.

De stelling is wellicht een inkoppertje. Immers, het is de taal die jongeren van jongsaf aan horen. Maar probeer met de jongeren nu eens een spade dieper te komen. Want het belijden van onze vijandschap brengt als het goed is ook consequenties met zich mee. Laat jongeren eens concreet verwoorden waarin hun vijandschap tegen God dan blijkt. Hoe uit zich dat in hun leven?

De andere kant is dat God elke keer Zijn vriendschap aanbiedt (psalm 103). Wat doen wij met de aangeboden vrede? Blijven we volharden in die vijandschap?

Een andere invalshoek is: geboren als vijand. Is het zo dat kleine kinderen ook al zondig zijn? Dat valt bijna niet voor te stellen bij zulke lieve kleine baby's. Toch zegt ons doopformulier 'in zonden ontvangen, in ongerechtigheid geboren en daarom kinderen des toorns zijn, die in het Rijk Gods niet kunnen komen. En dat zij aan allerhande ellendigheid, ja aan de verdoemenis zelf onderworpen zijn.' Hiermee kom je op het terrein van de erfzonde. Het vraagt wel enige doordenking om dit met jongeren te bespreken.

Opdracht: Zeg in eigen woorden wat er in de Dordtse Leerregels hoofdstuk 1, artikel 2 staat.

De liefde van God blijkt in het zenden van Zijn Zoon tot behoud van degenen die in Hem geloven. God had alle mensen rechtvaardig verloren kunnen laten gaan, maar Hij heeft Zijn zoon geopenbaard in het Evangelie. Zijn Zoon heeft Hij gezonden in een zondige, verdorven, Gode vijandige en vervloekte mensenwereld om te verlossen van het verderf, de vijandschap weg te nemen, de schuld te verzoenen en de straf weg te nemen. Alleen door het geloof in Zijn Zoon Christus worden we met God verzoend en worden we gered van het eeuwige verderf.

Stelling: De Heere weet toch al of ik wel of niet uitverkoren ben. Daar kan ik zelf toch niets meer aan veranderen.

De uitverkiezing kan een zorgeloos en lijdelijk leven in de hand werken.

Velen stoten zich eraan en de duivel misvormt het tot een karikatuur, om mensen bij de Heere vandaan te houden. Iemand zei eens: „Als ik het goede rugnummer maar heb; anders kom ik er niet”. Dit is misvorming van de uitverkiezing. In de evangelieverkondiging staat de uitnodiging centraal. De Heere begint nooit met de uitverkiezing, maar met de uitnodiging. Hij nodigt uit met een welmenend aanbod van genade. Dan mag je ervan uitgaan dat de Heere jou erbij wil hebben, anders laat Hij je niet uitnodigen.

“Gods verkiezende liefde” is voor een onuitsprekelijk wonder! Het is iets heel anders dan het dogmatische woord: “de uitverkiezing”. In het eerste klinkt de liefde van God. In het tweede klinkt vaak de hardheid van de mens

Vraag: Wat hebben de Bijbelteksten in de Dordtse Leerregels hoofdstuk 1 artikel 18 te maken met ‘buigen’?

Tegen het besluit van God, de uitverkiezing hebben we niets in te brengen. Het is goed om Zijn wil te eerbiedigen en te aanbidden. Gods wil is de beste. Daar mogen en moeten wij onder buigen. In Romeinen 11 lezen we een lofzang op de uitverkiezing van God.

Daarom past het ons niet om God ter verantwoording te roepen over wat Hij doet met Zijn schepselen. Het gaat er niet om wat wij er van vinden en denken, maar het gaat om de aanbedding van Zijn besluiten.

Als we zo God uitverkiezende liefde in ons leven ervaren, dan buigen we alleen maar dieper voor God. Hij wil omzien naar zondige mensen. Een eeuwig en onbevattelijk wonder. ‘Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad!’

Blz. 10 en 11 – De boodschap van het Evangelie

In de Dordtse Leerregels gaat het telkens over de prediking van het Evangelie. Waar de Dordtse Leerregels eerst uitgaan van de zondigheid en totale verdorvenheid van de mens, staat de prediking van het Evangelie er tegen over. Het Evangelie van de genade van God bestaat uit beloften. Deze beloften zijn in Christus. Het zijn beloften van verzoening met God, vergeving van zonden, gerechtigheid, heiligheid, heerlijkheid, eeuwig leven, wedergeboorte, geloof, bekering, aanneming tot kinderen, de Heilige Geest en ga zo nog maar door.

Het Evangelie belooft een ieder die gelooft het eeuwige leven. Dit Evangelie moeten alle mensen zonder enig onderscheid horen. Elke hoorder wordt geboden om het Evangelie van Jezus Christus te geloven en naar Gods geboden te leven.

Daarom moet die boodschap gebracht worden. Immers, hoe zullen zij in Hem geloven van Welke zij niet gehoord hebben?

Daarom roept de Heere mensen in Zijn dienst en zendt Hij Zijn knechten om Zijn woord te verkondigen.

Het is goed om met jongeren daarover na te denken. Zij mogen onder de bediening van het Evangelie komen. Door dat Evangelie klinkt de oproep tot bekering.

De verkondiging van het Evangelie heeft altijd een dubbele uitwerking. Sommigen zullen het niet

geloven, anderen zullen het aannemen en de Zaligmaker omhelzen met een waarachtig en levend geloof.

Vraag 1: Wat is de belofte van het Evangelie?

Een ieder die in de gekruisigde Christus gelooft, zal niet verderve, maar het eeuwige leven hebben. De belofte is dus niet: Je krijgt een eeuwig leven. De boodschap is ook niet: God heeft je lief, Jezus is ook voor jou gestorven.

De belofte is dat er genade bij God is voor zondaren. Als je je door het geloof aan Christus toevertrouwd, zal je de zaligheid verkrijgen.

De uitverkiezing is daarmee geen rem op de prediking, evangelisatie of zendingswerk. Het is juist de garantie dat Zijn Woord niet vruchteloos zal zijn.

Vraag 2: Hoe moet de belofte van het Evangelie gepreek worden?

Wij weten niet wie het zijn die God zal trekken. Maar de Heere zegt: *Predik het Evangelie aan alle creaturen*. Het is een aanbod aan alle mensen.

Vraag 3: Wat betekent het woordje welbehagen?

Welbehagen is in het Grieks: eudokia. Soms wordt dit vertaald met 'van goede wil'. Dan lijkt het alsof het bij de mens vandaan komt. Welbehagen komt echter bij God vandaan. Het behaagt God om mensen zalig te maken. God heeft mensen van eeuwigheid lief. Niet de mens zoekt, maar God zoekt mensen. Hij heeft er al van eeuwigheid behagen in om mensen zalig te maken.

Stelling: Kritiek op een dominee moet kunnen. Het is ook maar een mens.

Een predikant is inderdaad een mens. Hij kan en mag dus ook fouten maken. Daarmee hebben we niet een vrijbrief om te zeggen wat we willen. Toch moeten we altijd beseffen dat het Gods knechten zijn. Kritiek moet altijd gericht zijn om een ander op te bouwen (ongeacht of het een dominee is of een ander) en een ander niet beschadigen.

Opdracht: Welke dingen kunnen het Woord van God verstikken?

De dagelijkse beslommingen van het leven kunnen het Woord van God verstikken. Laat de jongeren vooral persoonlijke antwoorden geven. Wat verstikt in jouw leven het Woord van God?

Vraag: Op welke plaats is afgelopen zondag het zaad van het Woord bij jou gevallen?

Een persoonlijke en wellicht ook confronterende vraag.

Opdracht: Schrijf met elkaar een kaart voor jouw dominee of consulent met een advies en een bemoediging.

Predikanten hebben soms het gevoel dat ze hun werk voor niets doen. Dat is natuurlijk niet zo, want het werk van God zal doorgaan tot de laatste dag van deze wereld! Maar stel je voor dat je elke dag een boodschap moet brengen waar niemand iets mee doet. Als mens zullen ze dan misschien soms zeggen: Ik stop er mee! Wat heeft het voor zin?

Daarom is het goed om predikanten ook elke keer weer op te dragen in het gebed, ook tijdens een verenigingsavond.

Doe deze opdracht evt. als verwerking na de pauze.

Blz. 12 - Wist je dat

Een aantal feiten over de Dordtse Leerregels op een rij.

Werkvormen:

'De kerkdienst'

Deze werkvorm kan je doen na een inleiding over de boodschap en prediking van het Evangelie. Met elkaar denk je dan na over de (onderdelen van de) kerkdienst.

Verdeel de groep in 4 groepjes en geef elk groepje één van de volgende onderdelen van de kerkdienst als thema: gebed, indeling van de preek, zingen en lezen, toepassing.

Geef elk groepje een grote poster (kleurtje) en geef de opdracht om een woordweb bij hun thema te maken. Waar moet de dominee rekening mee houden bij elk onderdeel?

Doe vervolgens een preekvoorbereiding van de eerstvolgende catechismuspreek. Gebruik hierbij een boekje over de catechismus, bijvoorbeeld van H. van Dam of van J. de Kok. Lees eerst samen deze catechismuszondag door. Geef aandacht aan de verschillende onderdelen van de preek en bespreek deze in de volgorde van de tabel zie onderstaande tabel, en laat de groepjes reageren op hun 'eigen' onderdeel.

NB. Een catechismuspreek kan ook pittig zijn. Kijk welke zondag er aan de beurt is en pak afhankelijk van de moeilijkheidsgraad een eenvoudiger Bijbelgedeelte. Misschien kan je vragen of de predikant er de volgende zondag over kan preken.

Votum	
Gebed	<i>Waar moet de dominee voor bidden?</i> <ul style="list-style-type: none">- Gemeentenoden: (ernstig) zieken in de gemeente, evt. beroep van een student of dominee/vacant zijn van de gemeente, een geplande ledenvergadering, week van voorbereiding etc.- Blijdschap in de gemeente: dankzegging, etc.- Bijzondere noden: zending, evangelisatie, vervolging, rampen etc.
Indeling van de preek	<i>Welke punten zou je kunnen bedenken bij de eerstvolgende catechismuspreek?</i> <ul style="list-style-type: none">- Houdt rekening met het verband van het catechismusgedeelte: bijv. stuk van ellende, verlossing of dankbaarheid.- Houdt rekening met de hoeveelheid te geven uitleg.
Zingen en lezen	<i>Waar moet de dominee rekening houden bij de keuze van psalmen en het Bijbelgedeelte?</i> <ul style="list-style-type: none">- Bijzondere omstandigheden: vb. overlijden van iemand.- Het verband met de zondag uit de catechismus.- Duur van de collecte afstemmen op de hoeveelheid zingen. Kies samen psalmen en het Bijbelgedeelte die zouden passen bij de eerstvolgende catechismuspreek en bespreek waarom zij erbij passen.
Toepassing	<i>Welke belangrijke lessen kan de dominee n.a.v. de catechismuszondag meegeven: schrijf voor elke doelgroep 1 les op.</i> <ul style="list-style-type: none">- Jongeren- Ouders- Ouderen
Zegen	

Afsluiter

Doe met elkaar de opdracht van pagina 11: Schrijf met elkaar een kaart voor jouw dominee of consulent met een advies en een bemoediging.

Leestips:

- Brink, J. van den. Hij rekest met genade - de Heidelbergse Catechismus berijmd en door ontleding uitgelegd. Tholen: 2012.
- Cammeraat, drs. P. Belijden en leven. Heerenveen: 2011.
- Dam, H. van. Door U alleen. De Dordtse Leerregels in hedendaags Nederlands, voor jongeren toegelicht. Houten: 2005.
- Sonneveld, ds. C. Om het hart van de kerk. Woerden: 2015.
- <http://www.refdag.nl/oud/kl/010528klo2.html> \

TIP: Op onze website www.jbgg.nl zijn alle jaargangen van Daniël en al ons werkmateriaal te raadplegen. Als je binnen de zoekfunctie zoekt op Titus vind je diverse artikelen uit Daniël en Mivochetsen over Titus.

The screenshot shows a search results page on the website www.jbgg.nl. The search term is 'Titus'. The results are as follows:

- De brief aan TITUS**
De brief aan TITUS A. HOE LEES JE JM BIJBEL? Bijbellezers? Een vanzelfsprekende zaak... TITUS. Toch is dit niet het belangrijkste. Want je leest niet een menselijk boek, maar het Woord van... de brieven aan Timotheüs, Titus en Filemon. Die zijn in eerste instantie aan één persoon gericht. Bij nauwkeurig lezen valt op dat de brieven aan Timotheüs en Titus veel gemeenschappelijk hebben. Ze zijn
Lees meer >
Bron: Daniël 14 oktober 1983 PDF
- De brief aan Titus**
Titus • De inhoud van de brief • De boodschap voor onze tijd Tussen de zendbrieven in het Nieuwe Testament vinden we enkele brieven die in de eerste plaats gericht zijn aan een persoon. De brief aan Titus is er één van. Paulus schrijft in deze brief enkele opmerkingen en vermaningen die Titus tot steun... besteed aan de persoon van Titus zelf. In hoofdstuk twee worden de opmerkingen van Paulus besproken.
Lees meer >
Bron: Mivo +16 01 november 1997 PDF
- Geef het goede voorbeeld**
De brief aan Titus. Onze maatschappij is een bont mozaiek van... van de gemeente in Kreta actual. De apostel Paulus heeft Titus op Kreta achtergelaten om... Paulus roept Titus op dit Evangelie te verkondigen en de christenen op te roepen tot een levenswijze waardoor ze deze leer van het Evangelie versieren. Paulus houdt dat ook Titus zelf voor. Betoon
Lees meer >
Bron: Daniël 11 april 2008 Auteur: Dr. J. van Mourik PDF
- De kerk op Kreta**
het bevel van God, onze Zaligmaker; aan Titus, mijn oprecht zoon, naar het gemeen geloof... TITUS 1: 3-9. Zippo Wie gaan in de bijbelstudie naar het eiland Kreta. Een eiland... andeling Titus. Titus was van geboorte een Griek, dus een heiden (Galaten 2:3). Paulus vond echter... geen wettschuk opleggen, als het niet nodig was. Evenals Timotheüs noemt Paulus Titus: ip
Lees meer >
Bron: Daniël 05 september 2003 Auteur: Dr. J. B. Zippo PDF

verbindt jongeren

